

nogen Beskyttelse, jeg tror det ikke, jeg vil antage, at den meget godt kan nøjes med de 5 pCt., men jeg har netop trukket dette frem som Eksempel paa, hvad en Toldbestemmelse kan gavne i Retning af Tilvejrbringelse og Udvikling af en Industri, uden at man i Forvejen har forudset det. Ganske vist vil Reduktionen af Maskintolden efter min Formening ikke komme til at berøre den Udvikling, der nu har fundet Sted paa dette Omraade — jeg taler her særlig om Centrifuger og Motorer —, men hvem i al Verden kan vide, om Reduktionen af Beskyttelsen, skønt denne Industri neppe behøver nogen Beskyttelse mere, ikke kan virke uheldigt, hvem i al Verden kan vide, om ikke Biholdelsen af disse 10 pCt. paa Posten „ubenævnte Varer“ kunde virke paa lignende Maade som hidtil til Gavn for den industrielle Udvikling, saaledes at der opstod Virksomheder, som saa kunde trives og opammes derved, at de fra Begyndelsen af havde den fulde Beskyttelse af 10 pCt. i Stedet for som efter Forslaget 5? — Jeg siger dette aldeles ikke for at fremkalde nogen Diskussion om dette enkelte Spørgsmaal, men kun for overhovedet at nævne og gøre gældende, at naar man vil vedtage en ny Toldlov, som formentlig vil komme til at bestaa uforandret lige saa længe som Toldloven af 1863, maa man ogsaa have Blik ikke blot for, at den skal kunne holde Liv i det bestaaende, men ogsaa for, at der skal kunne udvikle sig et nyt Liv i Læ af den. Det er kun den Tanke, jeg har villet drage frem. — Naar jeg fremkom med det Udtryk, at den ny Toldlov sandsynligvis vil faa lige saa lang Levetid som den gamle, beror det ingenlunde paa, at jeg anser det for at være heldigt, at Toldloven bestaar uforandret saa længe, men det beror paa, at jeg har en rig Erfaring. Den højtærede Finansminister har ikke saa lang Erfaring som jeg, men han har ogsaa en Erfaring for de overvældende Vanskeligheder, der er ved at faa disse Hundrede Hoveder under een Hat.

Jeg haaber ikke, at jeg skulde være bleven misforstaaet her i Salen og allernødigt af den højtærede Minister, saaledes at han af denne Udtalelse skulde mærke mig som en udtalt Protektionist. Jeg har

kun ønsket, at man skal have Øje ogsaa for Fremtidsmuligheder og ikke blot for Konserveringen af det bestaaende. Jeg har selv fra først af været en Uven af Beskyttelse. Jeg har i tidligere Tid udtalt, at det at bevare Beskyttelsen for ikke at dræbe bestaaende Virksomheder, det kunde jeg være med til, men jeg skulde nok vogte mig for at opamme flere ny Industrier her i Landet. Det har været mit Udgangspunkt, men jeg har forandret det og maatte forandre det i samme Forhold, som jeg fik Blik for den Fremtidsbetydning, som det for dansk Erhvervsvirksomhed mere og mere vilde faa, end der udviklede sig en kraftig Industri. — Da jeg har nævnt Maskinfabrikationen her, vil jeg dog føje til, at det er som Agrar i Sind, ikke hørende til det paagældende Selskab, at jeg sætter særlig Pris paa Udviklingen af denne Virksomhed, fordi jeg ved, hvilken Forskel det gør, om vi Landbrugere, som jo ikke ere særlig maskindytige og maskinkyndige, skulle arbejde med fremmede Maskiner og have langt større Vanskeligheder ved Vedligeholdelse, Fornyelse og Ombygning af dem, end man har, naar man kan arbejde med vore egne Maskiner.

Da jeg jo hører til den Del af Landstinget, der holder paa og for den Sags Skyld altid har holdt paa: Kompensation for, hvad man taber paa Told, gennem Told — nogle kalde det en i sig selv hvilende Toldlov, jeg vil hellere sige, at mit Forlangende er og ogsaa tidligere har været, at en Toldlov skulde kunne bære sig selv — har jeg ogsaa søgt at klare for mig, hvorvidt man egentlig kan sige, at Tolden her i vort Land bærer en uforholdsmæssig Del af Skatterne og Afgifterne til det offentlige. Jeg vil gerne have Lov til at meddele nogle faa Tal. Det er en Selvfølge, at man ikke kan danne sig nogen Forestilling om Forholdet mellem de direkte og de indirekte Skatter blot ved at sammenholde de to Paragraffer paa Finansloven, §§ 4 og 5. For det første maa det erindres, at § 4, som taler om de direkte Skatter, bl. a. intet har om den forbedrede ny direkte Skat, der er Tale om i Forbindelse med dette Lovforslag, nemlig Arveafgiften. Den regnes uden videre med som en indirekte Skat, Vor-